

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyně Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: T.V.N., narozený dne ..., ev. č. x, státní příslušnost Vietnam,
t. č. v Zařízení pro zajištění cizinců Balková, Balková 1, 331 65
Balková,
zastoupený Organizací pro pomoc uprchlíků, obecným
zmocněncem,
sídlem Kovářská 4, 190 00 Praha 9

žalovaný: Ministerstvo vnitra ČR
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného o zajištění cizince ze dne 30. 9. 2019 č. j. OAM-438/LE-BA02-BA04-PS-2019

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou doručenou ke Krajskému soudu v Plzni dne 21. 10. 2019, domáhal zrušení výše označeného rozhodnutí žalovaného, kterým byl žalobce ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o

azyly“) zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců a ve smyslu § 46a odst. 5 zákona o azylu byla doba trvání zajištění stanovena do 16. 1. 2020.

2. Žalobce v žalobě předně namítal, že byl rozhodnutím o zajištění poškozen na svých veřejných subjektivních právech. Žalobce se domníval, že napadené rozhodnutí je v rozporu s § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „s. ř.“ nebo „*správní řád*“), ve spojení s § 2 tohoto zákona, dále pak s § 50 odst. 2 a 3 s. ř., § 52 s. ř., § 68 odst. 3 správního řádu a § 47 zákona o azylu a čl. 8 Evropské úmluvy o lidských právech.

Dle žalobce nebyly v jeho případě naplněny všechny podmínky pro zajištění stanovené ustanovením § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Žalobce se domníval, že v jeho případě mělo být uplatněno zvláštní opatření podle ustanovení § 47 odst. 1 písm. b) zákona o azylu, tedy povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany se osobně hlásit Ministerstvu vnitra ČR ve stanovené době.

Žalobce uvedl, že na území ČR pobývá jeho manželka a dvě děti, jedná se o paní T.N.P., syn N.V.Q. a dcera N.P.B.A., místem jejich bydliště je ... Žalobce se během svého pobytu na území zdržoval u své rodiny, ostatně jeho jediným přáním je se svoji rodinou být. Žalovaný se dle žalobce touto skutečností nezabýval, pouze konstatoval, že žalobce v minulosti nerespektoval právní předpisy, a proto zde má existovat nebezpečí, že by případně mařil výkon rozhodnutí o vyhoštění.

Žalovaný na straně 3 napadeného rozhodnutí uvádí: *„Jmenovaný sám neuvedl žádné objektivní překážky jeho vycestování do vlasti, naopak výslovně prohlásil, že vycestuje dobrovolně, pokud bude muset vycestovat.“* Podle žalobce pokud žalovaný považuje toto tvrzení za pravdivé, například z něj usuzuje tvrzenou účelovost žádosti o udělení mezinárodní ochrany, není jasné, z jakého důvodu z tohoto tvrzení nevychází při posouzení možnosti uložit zvláštní opatření. Institut zajištění je přitom nutno vnímat jako prostředek *ultima ratio*, kdy je jasné, že není možné uložit mírnější opatření. Jeho obsahem je omezení osobní svobody cizince proto, aby nebyl mařen účel správního vyhoštění. Osobní svoboda je v Listině základních práv a svobod řazena do Hlavy druhé, Oddílu prvního, Základní lidská práva a svobody, co se týká systematického výkladu Listiny, je uvedena bezprostředně po způsobilosti každého mít práva, práva na život, na ochranu soukromí a nedotknutost osoby, v článku 8. Dle žalobce není třeba tedy nikterak zdůrazňovat, o jak podstatné základní lidské právo se jedná. Neplatí sice, že by bylo snad neomezitelné, ale případné omezení nesmí podle článku 4 odst. 4 být zneužívána k jiným účelům a musí být vždy šetřeno podstaty a smyslu základních práv a svobod.

V rozhodnutí o zajištění je tedy podstatná ta část odůvodnění, která v případě cizince osvětluje konkrétní úvahy a konkrétní důvody, pro které je jeho základního práva zasaženo. Odůvodnění rozhodnutí o zajištění by v žádném případě nemělo být pouze formálním úkonem s obecným odůvodněním, ale mělo by vždy odpovídat konkrétnímu případu.

3. Ve vyjádření k podané žalobě ze dne 1. 11. 2019 žalovaný uvedl, že nesouhlasí s podanou žalobou, neboť má za to, že se v žalobě namítaných porušení při rozhodování věci nedopustil. K námitkám žaloby žalovaný uvedl, že je přesvědčen o tom, že z napadeného rozhodnutí je jasné seznatelné, z jakých podkladů vycházel, jakým způsobem je hodnotil, a k jakým závěrům jej tyto úvahy vedly. Žalovaný ve svém rozhodnutí popsal skutkový stav a též zdůvodnil, z jakých konkrétních a individualizovaných důvodů dospěl k domněnce,

že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu pouze účelově s cílem oddálit hrozící správní vyhoštění ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.

Z informací poskytnutých příslušnými složkami Policie České republiky žalovaný zjistil, že žalobce byl rozhodnutím správního orgánu Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Praha, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort č. j. KRPA-335516-13/ČJ-2019-000022-ZZC ze dne 25. 9. 2019 zajištěn podle § 124 zák. č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů, v platném znění, a umístěn do Zařízení pro zajištění cizinců Balková za účelem realizace správního vyhoštění. Důvodem zajištění cizince byla skutečnost, že dne 24. 9. 2019 byla kontrolována totožnost žalobce, který při kontrole předložil padělaný občanský průkaz a padělaný řidičský průkaz Švédska. Po konfrontaci s fotografií z cizineckého informačního systému uvedl, že se jmenuje N.T.V. a sdělil, že v současné době nemá žádný doklad. Následnou lustrací bylo zjištěno, že výše jmenovaný má zakázán vstup do schengenského prostoru do 26. 2. 2024 a je veden v evidenci nežádoucích osob, neboť byl Soudem jižního Švédska odsouzen k trestu odnětí svobody na 3 roky nepodmíněně. Bylo tedy zjištěno, že žalobce pobýval na území České republiky neoprávněně bez jakéhokoli povolení k pobytu a při kontrole totožnosti se snažil obejít policejní orgán padělanými doklady totožnosti. Z tohoto důvodu byl žalobce zadržen, zajištěn a umístěn do Zařízení pro zajištění cizinců Balková. Z výše uvedeného policejního rozhodnutí o zajištění dále vyplynulo, že na území ČR pobýval v letech 2008 – 2012. V roce 2013 byl ve Švédsku odsouzen za pašování drog ve velkém rozsahu a odpykal si trest odnětí svobody. V roce 2015 byl propuštěn z výkonu trestu, načež se vrátil zpět do ČR, kde pobývá do současnosti, bydlí u manželky v Praze, ale adresu si nepamatuje. V ČR pracoval bez oprávnění k zaměstnání. Neuvedl žádný vážný důvod ani vážnou překážku k vycestování z území ČR, kromě jeho manželky a dvou dětí. Připustil, že se může vrátit k rodičům do Vietnamu, se kterými je v kontaktu. Dne 28. 9. 2019 pak žalobce v zařízení pro zajištění cizinců podal žádost o udělení mezinárodní ochrany.

Dle žalovaného z uvedené pobytové historie vyplývá, že žalobce pobýval na území ČR neoprávněně, bez cestovního dokladu a jakéhokoliv oprávnění k pobytu, v rozporu s uloženým zákazem vstupu do schengenského prostoru a navíc se snažil obejít policejní orgán při pobytové kontrole padělanými doklady totožnosti. Žalobce si přitom musel být velmi dobře vědom skutečnosti, že tyto doklady jsou padělané, neboť on mj. není státním příslušníkem Švédska, což mu zcela jasně muselo dokládat neautentičnost uvedeného dokladu. Žalobce pobýval na území ČR neoprávněně poté, co mu byl Švédskem uložen zákaz vstupu do schengenského prostoru a byl veden v evidenci nežádoucích osob, neboť byl ve Švédsku pravomocně odsouzen k trestu odnětí svobody za pašování drog ve velkém rozsahu. Žalobce rovněž vykonával na území ČR nelegálně pracovní aktivity, tedy nerespektoval kromě pobytových pravidel ani pravidla upravující otázku zaměstnanosti cizinců na území ČR. Žalobce nebyl v ČR rovněž dle svého vlastního prohlášení nikde hlášen k pobytu. Z těchto důvodů byl dne 25. 9. 2019 zajištěn, a následně umístěn do ZZC za účelem realizace vyhoštění. Z dosavadního jednání žalobce je tedy zřejmé, že neplní své zákonem uložené povinnosti a existuje reálné nebezpečí, že své povinnosti nadále nebude respektovat a bude mařit výkon správního rozhodnutí o vyhoštění, jak tak ostatně činil již v minulosti, a to bez ohledu na existenci rodinných vazeb na území ČR, jichž se teď – v žalobě – dovolává. Žalovaný tak po posouzení skutečností týkajících se žalobce a jeho dosavadního pobytu na území České republiky a schengenského prostoru dospěl k závěru, že v jeho případě se lze oprávněně domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany

byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, nebo je pozdržet, ačkoliv jmenovaný mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve, a to buď během svého prvního pobytu na území ČR v letech 2008 – 2012 či ve Švédsku, kde pobýval v letech 2013 – 2015, příp. opět v ČR, když dle svého vlastního prohlášení naposledy přicestoval na území již v roce 2015. Během tohoto období se mohl volně pohybovat a mohl se tedy dostavit buď na příslušný orgán Policie ČR, či přímo do přijímacího střediska Ministerstva vnitra ČR a podat žádost o udělení mezinárodní ochrany. Možnost podat žádost o udělení mezinárodní ochrany žalobce nesporně měl. Svou žádost však podal až tehdy, když byl Policií ČR zajištěn za účelem realizace vyhoštění.

Nelze dále přisvědčit ani žalobní námitce o nesprávně a nedostatečně posouzené možnosti uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu, žalovaný byl naopak přesvědčen, že svůj závěr o nedostatečnosti uložení zvláštních opatření k zabezpečení účasti žalobce v řízení ve věci mezinárodní ochrany přezkoumatelně a zákonným způsobem podrobně odůvodnil na straně 3 a 4 napadeného rozhodnutí, kde objasnil, že uplatnění zvláštních opatření dle § 47 zákona o azylu by v případě žalobce nebylo účinné a proč. Z postupu žalobce je zřejmé, že by jeho propuštěním ze zajištění byl ohrožen průběh správního řízení ve věci mezinárodní ochrany, a že nelze v jeho případě rozumně předpokládat, že by jmenovaný náhle své jednání změnil a respektoval by zvláštní opatření dle zákona o azylu, které by mu správní orgán uložil. Pokud se žalobce dovolává svých vazeb na manželku a děti žijící v ČR až v souvislosti s uloženým zajištěním dle § 46a zákona o azylu, žalovaný správní orgán nepřehlédl, že tyto vazby měl žalobce již v minulosti a nebyly pro něho na překážku v souvislosti s jeho aktivitami ve Švédsku a jeho dlouhé nepřítomnosti na území ČR v letech 2013 až 2015 a ostatně ani po návratu do ČR v roce 2015 právě s ohledem na rodinu se nesnažil o zajištění legalizace svého pobytu, byť si této okolnosti byl nepochybně vědom a měl dostatek času svoji situaci řešit a přihlásit se k pobytu zde. Ze všech těchto důvodů by uplatnění zvláštního opatření dle § 47 zákona o azylu nebylo dle názoru správního orgánu účinné.

Žalovaný v této souvislosti odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu v Brně (dále jen NSS), který např. ve svém rozsudku č. j. 1 Azs 349/2016 konstatoval, že *účelem zvláštních opatření není pouze zajistit účast žadatele v řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany, ale také zajištění efektivní kontroly nad průběhem správního řízení o vyhoštění v situaci, kdy cizinec během řízení uplatní své právo požádat o mezinárodní ochranu. O neúčinnosti zvláštního opatření v případě žalobce svědčí nejen jeho vědomé nerespektování právního řádu ČR i jemu uložených povinností, ale také jeho zcela účelové jednání, když se udělení mezinárodní ochrany začal domáhat teprve po svém zajištění, kdy se jeho vyhoštění stalo reálným. Je tedy zcela zřejmé, že v jeho případě nelze uložení zvláštního opatření považovat za účinné. Žalobce neuvedl žádnou adresu svého pobytu v ČR, a i z toho je tedy zcela zřejmé, že v jeho případě nelze uložení zvláštního opatření považovat za účinné.*

4. Žalovaný měl za to, že žalobou nebylo zpochybněno jeho rozhodnutí ve věci zajištění a proto navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu zamítl.
5. Ve věci soud rozhodoval bez nařízení ústního jednání, kdy žalobce o nařízení ústního jednání nežádal a žalovaný sdělil, že souhlasí s projednáním věci bez nařízení ústního jednání a soud jeho nařízení neshledal nezbytným (§ 46a odst. 8 zákona o azylu).
6. Soud **neshledal** žalobu **důvodnou**, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. **zamítl**.

7. Soud vzal za základ svého rozhodování skutková zjištění tak, jak je žalovaný shrnul ve svém vyjádření k podané žalobě, předtím se však ujistil, že jsou ve shodě se správním spisem.
8. Veškeré námitky žalobce v dané věci se vztahovaly k tomu, že žalovaný nesprávně a nedostatečně posoudil možnost uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu.
9. Při posuzování žalobních námitek vzal soud v úvahu, že ustanovení § 47 zákona o azylu bylo do tohoto právního předpisu vtěleno na základě novelizace zákonem č. 314/2015 Sb.
10. Zvláštním opatřením se podle § 47 odst. 1 zákona o azylu rozumí: „rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zdržovat se v pobytové středisku určeném ministerstvem, nebo osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené.“ Podle odst. 2 tohoto ustanovení: „může ministerstvo rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3 zákona o azylu, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany.“
11. Ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, pak uvádí, že „ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoli mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.“
12. Ve věci žalovaný postupoval podle § 46a odst. 1 písm. e) a žalobce zajistil proto, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána v zařízení pro zajištění cizinců a existovaly oprávněné důvody domnívat se, že tuto žádost podal pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, ačkoli mohl žalobce požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.
13. Soud poukazuje na skutečnost, že žalobce byl zajištěn z důvodu, že dne 24. 9. 2019 byla kontrolována totožnost žalobce, který při kontrole předložil padělaný občanský průkaz a padělaný řidičský průkaz Švédska a pravý, vlastní cestovní doklad neměl. Žalobce tedy pobýval na území České republiky neoprávněně bez jakéhokoli povolení k pobytu a při kontrole totožnosti se snažil obejít policejní orgán padělanými doklady totožnosti. Z tohoto důvodu byl žalobce zadržen, zajištěn a umístěn do Zařízení pro zajištění cizinců Balková a bylo s ním zahájeno správní řízení o vyhoštění.
14. Dále soud uvádí, že byl žalobce rovněž zajištěn z důvodu, že žádost o mezinárodní ochranu si podal teprve dne 28. 9. 2019, tedy až poté když byl zadržen policií a zajištěn a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců za účelem správního vyhoštění.
15. K otázce uplatnění zvláštního opatření podle § 47 zákona o azylu se soud ztotožnil s názorem žalovaného, a to, že uložení zvláštního opatření by nebylo účinné, neboť žalobce vědomě nerespektoval a porušoval právní řád České republiky i jemu uložené povinnosti a z chování žalobce lze tedy předpokládat, že zvláštní opatření by se minulo svým účinkem. Žalobce pobýval na území schengenského prostoru a České republiky dlouhou dobu neoprávněně bez jakéhokoli povolení k pobytu a při kontrole totožnosti se snažil obejít policejní orgán padělanými doklady totožnosti. Navíc vykonával na území ČR práci bez

patřičného povolení. Mezi další okolnosti vedoucí žalovaného k zajištění žalobce nepochybně patří, že jeho primárním zájmem při podání žádosti o mezinárodní ochranu byla snaha prodloužit si pobyt na území ČR, nikoliv však získání ochrany před pronásledováním, resp. vážnou újmu. Žalobce tedy záměrně podal zcela účelovou žádost o mezinárodní ochranu, ačkoliv možnost požádat o azyl měl již dříve.

16. Případ žalobce, který opakovaně nerespektoval právní řád ČR a EU, a který svou pobytovou situaci začal řešit, až když mu hrozilo vyhoštění z území ČR, vede soud k jednoznačnému závěru, že existuje důvodná obava, že žalobce nebude své právní povinnosti dodržovat ani v budoucnu. S ohledem na shora uvedené tak mírnější opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu nebylo možné použít a zajištění žalobce bylo zcela namístě a v souladu se zákonem. Soud dospěl k závěru, že právě z chování žalobce, jenž vědomě pobýval na území České republiky bez jakéhokoli povolení k pobytu a ani neměl snahu danou situaci legálně řešit dříve, lze důvodně usuzovat, že dodržování pravidel a povinností daných právními předpisy je vlastnost žalobci zcela cizí.
17. Soud se zabýval také otázkou, zda byla splněna další podmínka podle § 46a odst. 1 písm. e), kdy dospěl k závěru, že není pochyb o tom, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla žalobcem podána až v zařízení pro zajištění cizinců, což ani sám žalobce nezpochybňoval a potvrdil, že ji podal v reakci na své zajištění. Spornou otázkou tak zůstalo, zda žalobce podal uvedenou žádost účelově se záminkou vyhnout se správnímu vyhoštění či rozhodnutí o něm pozdržet.
18. Soud konstatuje, že z předložených důkazů a napadeného rozhodnutí je zřejmé, že žalobce měl možnost podat žádost o udělení mezinárodní ochrany již daleko dříve, což neučinil. Svou žádost podal teprve v reakci na své zajištění a soud je přesvědčen, že uložení zvláštních opatření žalobci by se minulo účinkem, když je potřeba zajistit žalobcovu přítomnost i pro případné řízení o jeho vyhoštění. Účelem zajištění v tomto případě není pouze zabezpečení přítomnosti a součinnosti žalobce při řízení o udělení mezinárodní ochrany, nýbrž i obstarání přítomnosti žalobce v případě neudělení azylu a jeho následného vyhoštění, tak jak stanovuje žalovaným citovaný rozsudek NSS č. j. 1 Azs 349/2016-48 ze dne 28. 6. 2017.
19. Ze shora uvedeného je zřejmé, že v jeho žádosti o mezinárodní ochranu šlo především o legalizaci jeho pobytu na území ČR a soud má v daném případě za prokázané, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, nebo je pozdržet, ačkoliv žalobce zcela jistě mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.
20. Lze tedy shrnout, že napadené rozhodnutí bylo přezkoumatelné, dostatečně odůvodněné a zcela v souladu se zákonem o azylu a se Směrnicí Evropského Parlamentu a Rady č. 2013/33/EU. Soud neshledal žádný z žalobcem uvedených žalobních bodů důvodným, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
21. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého by měl právo na jejich náhradu žalovaný, který měl plný úspěch ve věci. Žalovanému však žádné náklady řízení nevznikly, a proto soud výrokem II. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 15. listopadu 2019

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně